

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

Uchwała nr 34/47/2018

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu
z dnia 28 listopada 2018 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity – Dz.U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.) oraz art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity – Dz.U. z 2018 r. poz. 995, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu

o r z e k a n i e w a ż n o ś ć

uchwały Rady Powiatu w Kluczborku Nr XLIX/311/2018 z dnia 18 października 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na sfinansowanie zobowiązań Powiatu poprzez przejęcie wierzytelności z powodu naruszenia art. 12 pkt 9 i art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w związku z art. 518 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.)

Uzasadnienie

W dniu 30 października 2018 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu doręczono uchwałę Rady Powiatu w Kluczborku nr XLIX/311/2018 z dnia 18 października 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na sfinansowanie zobowiązań Powiatu poprzez przejęcie wierzytelności. Przywołując w podstawie prawnej przepisy art. 12 pkt 9 ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 518 § 1 pkt 3 Kodeksu cywilnego, Rada Powiatu, wyraziła zgodę na sfinansowanie zobowiązań Powiatu Kluczborskiego do kwoty 1.500.000 zł poprzez przejęcie wierzytelności przez osobę trzecią. Wyłonienie owej osoby miało nastąpić w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.), a spłata zobowiązania wynikającego z zawartej umowy miała nastąpić w 2019 r. W myśl § 5 uchwały, „Przejęte wierzytelności będą dotyczyły zobowiązań powstałych w 2018 r. wynikających z zawartych umów na dostawę towarów i usług”.

W złożonych w sprawie w dniu 5 listopada 2018 r. pisemnych wyjaśnieniach, Zarząd Powiatu wskazał jako przyczyny podjęcia uchwały trudności finansowe powiatu. Podniósł, że „Niewykonania dochodów spowodowałyby brak środków na bieżące płatności, powstanie zobowiązań wymagalnych lub konieczność prolongowania płatności na przyszły rok, lecz nie wszystkie płatności można będzie prolongować. Wówczas można by skorzystać z takiej formy płatności jak subrogacja tj. przejęcie wierzytelności przez osobę trzecią. W związku z powyższym, postanowiliśmy o przygotowaniu takiej uchwały, pomimo tego, iż na dzień dzisiejszy tych zobowiązań nie posiadamy i nie możemy określić ich wysokości”.

Zauważyć należy, iż Rada Powiatu podejmowała dwukrotnie w roku 2018 uchwały ws. wyrażenia zgody na przejście wierzytelności (długu). Były to uchwały Nr XLIII/268/2018 z dnia 20 kwietnia 2018 r. i Nr XLVII/299/2018 z 14 września 2018 r. Każdorazowo jednak w uchwałach wskazywano konkretne umowy objęte subrogacjami, z których wynikały konkretne wierzytelności.

Na posiedzenie Kolegium stawił się przedstawiciel Powiatu w osobie Skarbnika. W złożonych wyjaśnieniach, stwierdził m.in. że,

„Dlatego, że wykonanie dochodów majątkowych jest aktualnie praktycznie zerowe, [...] nie ma szans na to, żeby były wykonane do końca roku, ponieważ nie wszczęto postępowania przetargowego, tak jak wcześniej pisaliśmy we wszystkich wyjaśnieniach. Aby móc wszcząć postępowanie, trzeba naprzód rozpoznać rynek, zainteresowania, ponieważ są to głównie działki gruntowe, niezbyt atrakcyjne. Jeżeli wcześniej nie znajdzie się potencjalny inwestor, to nie ma szans, nie ma sensu ogłaszania postępowania przetargowego, które tworzy dodatkowe koszty, które nam nie pomogą, a wręcz zaszkodzą. Dlatego też to postępowanie nie zostało wszczęte, a wydatki i rozchody, które zostały zaplanowane między innymi z tej kwoty dochodów były zrealizowane, są realizowane. Teraz stajemy przed dylematem, że jeżeli nie wykonamy tych dochodów, a nie wykonamy, to nie możemy płacić faktur po stronie wydatków, ponieważ nie ma na to fizycznie środków. Plan jest, ale środków nie ma. Dlatego postanowiliśmy podjąć tą uchwałę i w ślad za nią wszcząć postępowanie przetargowe na wyłonienie podmiotu, skłonnego przejąć zobowiązania, wynikające z faktur, które otrzymamy jeszcze do końca roku, a na które już fizycznie środków na rachunku bankowym brakuje. W tej chwili płynność jest, ale powoli te środki się kurczą. Dlatego ta uchwała z tą myślą i w tej intencji została podjęta, żeby móc zamknąć tegoroczny budżet. Oczywiście w przyszłorocznym budżecie wydatki zostały zaplanowane w tych klasyfikacjach budżetowych, których będą dotyczyły wydatki poniesione z tej uchwały. [...]

Na dzień dzisiejszy została już podpisana umowa, jest już zaangażowana pewna kwota. Jest to kwota 390 000 zł.”

Kolegium stwierdza, co następuje.

Zgodnie z powołanym w podstawie prawnej uchwały Rady Powiatu art. 12 pkt 9 ustawy o samorządzie powiatowym, do wyłącznej właściwości rady powiatu należy określanie wysokości sumy, do której zarząd może samodzielnie zaciągać zobowiązania. Z kolei powołany art. 518 § 1 pkt 3 Kodeksu cywilnego wskazuje, iż osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty, jeżeli działa za zgodą dłużnika w celu wstąpienia w prawa wierzyciela; zgoda dłużnika powinna być pod nieważnością wyrażona na piśmie.

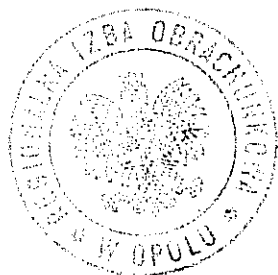
Na podstawie wskazanych wyżej przepisów, Rada Powiatu w Kluczborku zadecydowała o sfinansowaniu zobowiązań Powiatu poprzez przejście wierzytelności przez osobę trzecią. Należy jednak podkreślić, że w dacie podejmowania tej uchwały, jak wynika ze złożonych wyjaśnień, zobowiązania te nie istniały, zatem nie można było określić ich wysokości ani wskazać wierzycieli. Nie mógł mieć zatem do nich zastosowania art. 518 kodeksu cywilnego.

Powyższe w ocenie Kolegium przesądza, że uchwała Rady Powiatu została podjęta bez podstawy prawnej. Wykracza ona bowiem poza ramy prawne określone przepisami ustawy ustrojowej oraz ustawy o finansach publicznych. Jakkolwiek bowiem Powiat, jako osoba prawna może zbywać i nabywać wierzytelności, należy mieć na względzie, iż w myśl art. 51 ustawy o samorządzie powiatowym prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały

budżetowej. W uchwale budżetowej powiatu, hipotetyczne zobowiązania, które miały być objęte umową subrogacji, były zaplanowane jako wydatki do poniesienia w roku 2018. Podjęcie przez Radę Powiatu przedmiotowej uchwały w sprawie subrogacji nie może stanowić samoistnej podstawy do zmiany terminu ich płatności, wykraczającej poza rok budżetowy

W tym stanie faktycznym i prawnym należało orzec jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu przysługuje – na zasadzie art. 85 ustawy o samorządzie powiatowym – skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Jan Antoni Uksik